

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Davida Hipšra a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **X**, zastoupen JUDr. Petrem Novotným, advokátem se sídlem Archangelská 1568/1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 6. 2020, č. j. 4 Az 50/2019 - 45,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 26. 8. 2019, č. j. OAM-324/ZA-ZA12-K10-2019, zamítlo žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl shora označeným rozsudkem, jenž je přístupný (stejně jako všechna dále uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) na www.nssoud.cz.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Obecně poukazoval na nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu a žalovaného a dále na nedostatečně zjištěný skutkový stav. Podle stěžovatele byly s ohledem na jeho osobu a situaci v zemi původu splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, popř. alespoň doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Stěžovatel připustil, že před příchodem do České republiky pobýval na Ukrajině, v rámci předcházejícího řízení však jasně prezentoval i obavy z návratu na Ukrajinu, a to z důvodu probíhajícího ozbrojeného konfliktu. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení kasační stížností napadeného rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém neshledal kasační námitky důvodnými. Navrhl kasační stížnost zamítnout.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Městský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Ve vztahu k námitkám poukazujícím na nepřezkoumatelnost odkazuje Nejvyšší správní soud např. na rozsudky ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013 - 26, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003 - 51, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 13. 4. 2004, č. j. 3 Azs 18/2004 - 37, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015 - 45, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52). Zdejší soud je názoru, že jak rozhodnutí správního orgánu,

pokračování

tak i rozhodnutí městského soudu požadavkům této judikatury plně dostala. Nesouhlas stěžovatele s jejich věcnými závěry nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku, resp. správního rozhodnutí (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2013, č. j. 2 As 47/2013 - 30, ze dne 29. 4. 2010, č. j. 8 As 11/2010 - 163 atd.). Nejvyšší správní soud připomíná, že nepřekoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by mu měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016 - 24, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017 - 35).

[10] Stěžovatel dále poukazoval na nedostatečně zjištěný skutkový stav. Otázkou zjišťování skutkového stavu se opakovaně zabývala judikatura zdejšího soudu, srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66. Správní orgán postupoval v souladu s touto judikaturou. Důkladně se zabýval všemi okolnostmi daného případu, přičemž reflektoval zcela konkrétní (stěžovatelem tvrzené) okolnosti, a nahlížel na ně v souladu s konstantní judikaturou (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, č. 2406/2011 Sb. NSS, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008 - 83, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010 - 112, ze dne 27. 8. 2019, č. j. 1 Azs 343/2018 - 28, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007 - 60). Správní orgán se důkladně zabýval i tvrzeným pronásledováním náboženských konvertitů v zemi původu stěžovatele, resp. situací v této zemi (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2019, č. j. 1 Azs 102/2019 - 32, ze dne 11. 2. 2009, č. j. 5 Azs 89/2008 - 62, ze dne 10. 6. 2020, č. j. 8 Azs 354/2019 - 34, ze dne 22. 4. 2010, č. j. 1 Azs 8/2010 - 50, ze dne 29. 8. 2019, č. j. 9 Azs 39/2019 - 77) a jeho závěry následně řádně přezkoumal i městský soud (vedle výše uvedené judikatury viz i rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2008, č. j. 2 Azs 85/2007 - 57, ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 16/2013 - 26 atp.). Stěžovatel ostatně proti jejich závěrům v kasační stížnosti nic konkrétního nenamítá, ani nepoukazuje na žádnou konkrétní listinu, podklad atd., ze které by bylo lze dovodit, že stěžovateli skutečně hrozí pronásledování s ohledem na jím uváděné důvody. Nejvyšší správní soud k obecně koncipovaným námitkám dodává, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, je tak předurčen nejen rozsah přezkumné činnosti soudu, ale i obsah rozsudku soudu. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78 a rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011 - 95, ze dne 22. 4. 2014, č. j. 2 Ads 21/2014 - 20, ze dne 27. 10. 2010, č. j. 8 As 22/2009 - 99, ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007 - 46, ze dne 17. 12. 2008, č. j. 7 As 17/2008 - 60). V souladu s konstantní judikaturou žalovaný (a následně i městský soud) postupoval i při posuzování možného udělení doplňkové ochrany (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 463/2004 - 43, ze dne 11. 2. 2009, č. j. 5 Azs 89/2008 - 62, ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 Azs 31/2010 - 69, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007 - 71, ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, či ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, publikované i pod č. 1849/2009 Sb. NSS).

[11] Podobně jako správní orgán a městský soud považuje i Nejvyšší správní soud za nutné akcentovat některé další skutečnosti související s předmětnou žádostí. Zejména lze zmínit to,

že stěžovatel do protokolu uvedl, že před příchodem do České republiky žil na Ukrajině; do České republiky přijel na základě pracovního víza a bezprostředně po příjezdu do České republiky nepožádal o mezinárodní ochranu. O tuto ochranu požádal až dne 4. 4. 2019 (několik let po příjezdu do České republiky) a v den, kdy mu skončila platnost pracovního víza. Jak vyplývá např. z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, č. j. 4 Azs 395/2004 - 68, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 7 Azs 6/2008 - 61, ze dne 11. 10. 2017, č. j. 1 Azs 256/2017 - 33, žádost o udělení azylu podaná až po určité době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, vyvolává pochybnosti o její neúčelovosti. To lze plně vztáhnout i na nyní projednávanou věc. V dané věci stěžovatel nepodal žádost o udělení mezinárodní ochrany ihned po příjezdu do České republiky, ale až po delší době a v návaznosti na skončení platnosti pracovního víza. Nutno dodat, že z výpovědi stěžovatele vyplývá, že nosným důvodem žádosti byla snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Jak přitom vyplývá z judikatury, snaha o legalizaci pobytu nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (viz například rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 27. 1. 2020, č. j. 7 Azs 340/2019 - 33, ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, či ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94). Nevěrohodné je i tvrzení o neexistenci zázemí v domovské zemi. Z obsahu spisu vyplývá, že v zemi původu žije jeho otec, strýc, tety, bratrance a sestřenice. Přehlédnout nelze ani tvrzení stěžovatele, že sice má povolení k trvalému pobytu na Ukrajině, kam by se mohl vrátit, ale vrátit se tam nehodlá z důvodu, že z Ukrajiny je obtížnější vyřídit si pracovní povolení pro Českou republiku. I z dalších tvrzení stěžovatele vyplývá, že jeho hlavním cílem bylo zajistit si legalizaci pobytu na území České republiky, resp. možnost výkonu podnikatelské činnosti. V rámci pohovoru mj. uvedl, že provozuje holičství v Praze a dále zajišťuje pracovníky z domovské země pro stavební firmy v České republice. Nejvyšší správní soud dodává, že stěžovatel nijak nezpochybil ani argumentaci správního orgánu v tom smyslu, že manželka stěžovatele je ukrajinskou státní příslušnicí a stěžovatel z tohoto titulu disponuje trvalým oprávněním k pobytu v této zemi; před příchodem do České republiky žil 13 let na Ukrajině, a může se tam společně se svou manželkou (která pobývá na území České republiky na základě dlouhodobého pobytu za účelem zaměstnání, jehož platnost končí v roce 2020) vrátit a realizovat zde rodinný život.

[12] Pokud pak stěžovatel poukazoval na válečnou situaci na Ukrajině (tedy v zemi, ve které předtím žil), odkazuje soud rovněž na svou judikaturu (viz např. usnesení ze dne 7. 3. 2018, č. j. 1 Azs 440/2017 - 27, ze dne 24. 9. 2018, č. j. 5 Azs 55/2017 - 27 atd., z níž vyplývá, že situaci na Ukrajině nelze „klasifikovat jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“ Obdobně viz i nedávná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu – např. ze dne 6. 5. 2020, č. j. 4 Azs 64/2020 - 42, ze dne 20. 2. 2020, č. j. 5 Azs 257/2019 - 40 atp. Nejvyšší správní soud dodává, že dostatečně prejudikovanou otázkou je i tzv. možnost vnitřní ochrany, resp. možnost vnitřního přesídlení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006, č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS).

[13] Závěrem Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že nikterak nezlehčuje situaci stěžovatele. Poskytnutí azylu, resp. doplňkové ochrany, kterých se stěžovatel domáhal, je však zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky. Nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území České republiky, které jsou upraveny např. v zákoně

pokračování

č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (viz nedávné usnesení ze dne 5. 8. 2020, č. j. 6 Azs 52/2020 - 41). Stejně tak Nejvyšší správní soud nikterak nezlehčuje situaci v zemi původu a další s žádostí stěžovatele spojené skutečnosti, mezinárodní ochranu lze však udělit pouze při splnění zákonných podmínek, přičemž je třeba přihlížet ke všem okolnostem dané věci a hodnotit je v celkovém souhrnu (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004 - 79, ze dne 16. 12. 2010, č. j. 2 Azs 46/2010 - 89, ze dne 18. 4. 2014, č. j. 9 Azs 177/2014 - 22 atp.). Těmto požadavkům jak rozhodnutí správního orgánu, tak i rozsudek městského soudu dostály.

[14] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[15] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. září 2020

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu